

Ezeken a területeken alig akadt olyan zsidó közösség, amely a háború végéig számottevő veszteségeket szenvedett volna.⁸

Az 1942. január 20-i wannseei konferencia után a németek magától értetődően szigorúbb intézkedések meghozatalára próbálták rábírní a románokat. Románia azonban – a német befolyási övezet legtöbb országától eltérő módon – arra a döntésre jutott, hogy a zsidókérdést is szuverén módon fogja kezelni, sajátos „román” szempontokat figyelembe véve. 1942 közepén a németek kis ideig úgy érezték, hogy a románok készek az ő irányvonalukat követni. Luther 1942. augusztus 17-i dátummal Ribbentropnak, Weizsäckernek és Wormann-nak küldött jelentése értelmében a deportálások három erdélyi városban: Aradon, Temesvárott és Tordán kezdődtek volna. A román kormány azonban megváltoztatta álláspontját, méghozzá nem sokkal azután, hogy Lecca a hónap végén visszatért Berlinből, ahol német partnerei állítólag nyersen fogadták. Valójában lehetetlen kideríteni, hogy Lecca berlini fogadtatása mennyiben befolyásolta a romániai döntéshozatal folyamatát, de tény, hogy az Antonescu-kormány ekkor már nem lelkesedett a végleges megoldás programjának német változata iránt. Mi több, a románok eltökélték, hogy e tekintetben nem hagyják korlátozni önállóságukat. 1942 őszétől folytatták (sőt néhány esetben fel is gyorsították) a zsidók vagyonának kisajátítását, de ennél keményebb fellépésre többé nem gondoltak. 1942. december 12-én Manfred von Killinger bukaresti német követ jelentést küldött a német külügyminisztériumnak arról, hogy Lecca szerint Antonescu marsall 75–80 000 zsidó palesztinai kivándorlásának engedélyezését határozta el, fejenként 200 000 lej (kb. 1336 dollár) lefizetése ellenében. Mint Killinger jelentette, a marsallt lelkesedéssel tölti el a lehetőség, hogy 16 milliárd lej (107 millió dollárral) gyarapíthatja az államkasszát, és „kényelmes úton” nagyszámú zsidótól is megszabadul.

A német külügyminisztérium és az RSHA megtett minden tőle telhetőt, hogy a románokat a zsidókérdésben elfoglalt új álláspontjuk feladására bírja, de eredményt nem értek el. 1943. január 14-én Heinrich Müller Gestapo-főnök igen borúlátóan értékelte a romániai helyzetet. Hat nappal később maga Himmler jutott arra a következtetésre, hogy Romániában semmit sem lehet tenni, és javasolta a bukaresti zsidóügyi szakértő visszahívását. A német külügyminisztérium ennek ellenére makacsul folytatta erőfeszítéseit, hogy a románokat rávegye elhatározásuk megmésítésére, és megértesse velük „a zsidó fenyegetés komolyságát”.⁹

Amint a románok további lépései hamarosan megmutatták, Müller és Himmler értékelése helyes volt. Transznisztriában az életben maradt zsidók helyzete fokozatosan javult. 1943 vége felé, miután a Vörös Hadsereg átkelt a Dnyeperen, és folytatta előrenyomulását a Bug felé, a taborokat